

Số: 03/2023/QĐST-DS

Tân Uyên, ngày 24 tháng 02 năm 2023

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự**

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ TÂN UYÊN, TỈNH BÌNH DƯƠNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Chử Cần.

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Trọng Nam - Thư ký Tòa án nhân dân thị xã Tân Uyên, tỉnh Bình Dương.

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân thị xã Tân Uyên, tỉnh Bình Dương tham gia phiên họp: Bà Bò Thị Hồng - Kiểm sát viên.

Ngày 24 tháng 02 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Tân Uyên, tỉnh Bình Dương mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 15/2022/TLST-DS ngày 06 tháng 12 năm 2022 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp số 01/2023/QĐST-DS ngày 10 tháng 02 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Đặng Thị Kim L, sinh năm 1957; địa chỉ: số 245/E, tổ 4, khu phố 5, phường Uyên Hưng, thị xã Tân Uyên, tỉnh Bình Dương, có mặt.

Người có quyền lợi nghĩa vụ, liên quan:

Ông Phạm Minh T2, sinh năm 1982; địa chỉ: số 245/E, tổ 4, khu phố 5, phường Uyên Hưng, thị xã Tân Uyên, tỉnh Bình Dương, xin giải quyết vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu và trong quá trình tố tụng bà Đặng Thị Kim L trình bày:

Bà Đặng Thị Kim L là vợ của ông Phạm Văn T1 theo giấy công nhận kết hôn của UBND xã Uyên Hưng, huyện Tân Uyên, tỉnh Sông Bé (nay là phường Uyên Hưng, thị xã Tân Uyên, tỉnh Bình Dương) ngày 25/3/1980. Bà Liên, ông T1 có 01 người con chung tên Phạm Minh T2, sinh ngày 19/02/1982. Năm 1989

ông T1 bỏ mọi công việc, không đi làm, lang thang vào rừng, gia đình phải đi tìm về. Từ năm 1993 đến nay, ông T1 có biểu hiện tâm thần, lang thang, cười nói một mình, không giao tiếp với ai trong gia đình, đốt hết những giấy tờ tùy thân, không cho người thân trong gia đình đưa đi chữa bệnh. Ngoài ra, ông hay chửi bới, đập phá đồ đạc trong nhà, không chịu tắm rửa, đêm không ngủ. Năm 2016, ông T1 được hưởng trợ cấp xã hội tại UBND phường Uyên Hưng và lãnh thuốc uống hàng tháng. Hiện nay, ông T1 không làm được việc gì, không nhớ tên người thân trong gia đình.

Do ông Phạm Văn T1 bị tâm thần phân liệt, mọi sinh hoạt đều do thành viên trong gia đình hỗ trợ, không thể tự nhận thức và làm chủ hành vi của mình nên làm ảnh hưởng đến những giao dịch dân sự của bà Liên và ông T1. Bà Đặng Thị Kim L yêu cầu Tòa án nhân dân thị xã Tân Uyên tuyên bố ông Phạm Văn T1 mất năng lực hành vi dân sự làm cơ sở để bà Liên và gia đình thuận lợi thực hiện các giao dịch dân sự liên quan đến tài sản của bà Liên.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan ông Phạm Minh T2 trình bày:
Đồng ý với trình bày và yêu cầu của bà Đặng Thị Kim L đối với việc mất năng lực hành vi dân sự của ông Phạm Văn T1.

Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên họp:

Về các trình tự, thủ tục tố tụng đều tuân thủ quy định của pháp luật. Bà Đặng Thị Kim L là vợ của ông Phạm Văn T1 nên bà Đặng Thị Kim L có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phạm Văn T1 mất năng lực hành vi dân sự. Kết luận giám định của Viện Pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa xác định ông Phạm Văn T1 mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi nên đủ điều kiện tuyên bố ông Phạm Văn T1 mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Tân Uyên nhận định:

[1] Về tố tụng: Yêu cầu về việc “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại thị xã Tân Uyên nên căn cứ khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thị xã Tân Uyên, tỉnh Bình Dương.

[2] Về nội dung: Căn cứ tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, đơn yêu cầu đề ngày 23/11/2022, trình bày của đương sự tại phiên họp thể hiện: Chồng bà Liên là ông Phạm Văn T1, sinh năm 1956 bệnh tâm thần phân liệt, mọi sinh hoạt đều do thành viên trong gia đình hỗ trợ. Do không thể tự nhận thức và làm chủ hành vi của mình. Hiện nay, bà Liên đang thực hiện các thủ tục giao dịch dân sự, việc mất năng lực hành vi dân sự của ông Phạm Văn T1 gây khó khăn, cản trở cho

việc làm thủ tục giao dịch dân sự nêu trên. Vì vậy, bà Đặng Thị Kim L yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phạm Văn T1 mất năng lực hành vi dân sự.

Bản tự khai của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Phạm Minh T2 thể hiện ông Tuấn thống nhất yêu cầu của bà Liên về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phạm Văn T1 mất năng lực hành vi dân sự và xin vắng mặt tại phiên họp.

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định về mất năng lực hành vi dân sự: “Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần...”.

Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần số 69/KL-VPYTW ngày 07/02/2023 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa đối với ông Phạm Văn T1, sinh năm 1956; địa chỉ: khu phố 4, phường Uyên Hưng, thị xã Tân Uyên, tỉnh Bình Dương. Sau khi tiến hành giám định đã kết luận như sau:

“1.1. Về y học: Đang sự bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5-ICD10).

1.2. Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện nay, đang sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”.

Như vậy, yêu cầu của bà Đặng Thị Kim L, ý kiến của Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân thị xã Tân Uyên về việc tuyên bố ông Phạm Văn T1 bị mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở chấp nhận.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu bà Đặng Thị Kim L phải chịu theo quy định.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ: Khoản 1 Điều 27, Điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 376, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22 của Bộ luật Dân sự; Điều 37 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Tuyên bố ông Phạm Văn T1, sinh năm 1956; hộ khẩu thường trú: khu phố 4, phường Uyên Hưng, thị xã Tân Uyên, tỉnh Bình Dương là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Bà Đặng Thị Kim L phải nộp lệ phí yêu cầu giải quyết việc dân sự số tiền 300.000 đồng, được khấu trừ vào tạm ứng đã nộp tại biên lai số 0006547 ngày 05/12/2022 tại Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Tân Uyên, bà Liên đã thực hiện xong.

Bà Đặng Thị Kim L có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát nhân dân thị xã Tân Uyên có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày; Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Dương có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15, ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Ông Phạm Minh T2 có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định giải quyết việc dân sự được thông báo, niêm yết.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Bình Dương;
- VKSND tỉnh Bình Dương;
- VKSND thị xã Tân Uyên;
- Chi cục THADS thị xã Tân Uyên;
- Các đương sự;
- Lưu HS, VT.

THẨM PHÁN

Nguyễn Chũ Cần

